

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Markéta Koudelková

Název práce: Reforma kanadského imigračního systému 2008-2014: trvalá ekonomická migrace

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Jakub Andrle

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Tématem předkládané práce je reforma kanadského systému přijímání trvalých ekonomických migrantů, uskutečněná v letech 2008-2014. Cílem práce je objasnit, jaké důvody vedly federální vládu nejprve k zásadním úpravám a později k opuštění bodového systému - ústředního mechanismu kanadské imigrační politiky posledních bezmála padesáti let.
2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): V úvodní části (kapitola 1) autorka zasazuje zkoumané téma do patřičného teoretického rámce (klasifikace imigračních systémů pro výběr kvalifikovaných imigrantů) a stanovuje zvolenou metodu, jíž je obsahová analýza dokumentů publikovaných jednak samotnou vládou (respektive ministerstvem pro státní občanství a imigraci - CIC) a jednak vládnoucí Konzervativní stranou. Přehled zdrojů indikuje, že psaní práce předcházela kvalitní rešerše - použité prameny a literatura pokrývají všechny podstatné aspekty zkoumané problematiky a jsou dostatečně aktuální (do r. 2015). Stať práce je členěna logicky a přehledně: kapitola 2 nabízí nezbytný historický a "institucionální" kontext, podrobněji rozebírá změny, kterými kanadský imigrační systém prošel mezi lety 2008 a 2014, a konstatuje, v čem spočívá podstata principu *Express Entry*, zavedeného od ledna 2015. Kapitola 3 následně zkoumá motivace, které federální vládu k provedení reformy vedly. Ústřední teze této kapitoly a vlastně i celé práce, tedy že reforma imigračního systému vycházela z tradiční ideologie Konzervativní strany, dále z obecných představ vlády o tom, jakou roli má imigrace hrát v socioekonomickém rozvoji země a nakonec z rozpoznání vad dosavadního bodového systému, je celkově dobře zdrojově podložena a přesvědčivě argumentována. Jistým nedostatkem je pouze opakující se obecnost uváděných tvrzení bez doplnění relevantních detailů či příkladů. Formulace typu "[f]ederální vláda chtěla", "CIC zdůrazňovalo" nebo "CIC mluvilo", by měly být časově a personálně specifičtější. Pasáže o aktuálních potřebách pracovního trhu (část 3.2), zhoršených ekonomických výsledcích imigrantů i uznávání akreditací (3.3) by bylo vhodné ilustrovat příklady konkrétních profesí.
3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Jazyková úroveň práce je velmi dobrá. V textu se téměř nevyskytují gramatické chyby (jednou z výjimek je uvádění Konzervativní strany střídavě s malým a velkým počátečním písmenem), citace a odkazy na literaturu splňují předepsané nároky. Práce obsahuje všechny potřebné formální náležitosti. Za jedinou vážnější formální chybu lze označit chybějící čísla stránek (v exempláři, který byl k dispozici pro oponenturu, počínaje s. 3).
4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Za pozitivum předkládané práce je v první řadě potřeba označit samotný výběr tématu. Bodový systém, který Kanada zavedla v roce 1967, se v následujících letech stal vzorem/inspirací nejen pro klasické přistěhovalecké státy jako Austrálie nebo Nový Zéland, ale i pro řadu zemí, z jejichž hlediska představuje hromadná imigrace relativně nový fenomén - nevyjímaje Českou republiku. Ústup od bodového systému na straně Kanady může být předzvěstí obdobného procesu v širším mezinárodním měřítku. Zvolené téma je tedy aktuální a společensky/politicky významné. S výběrem tématu nicméně souvisí i největší nedostatek předkládané práce, a to její příliš úzké zaměření. Zatímco vynechání zbývajících dvou imigračních proudů (slučování rodin a přijímání uprchlíků), bezpečnostních aspektů migrační politiky či problematiky integrace migrantů je zcela v pořádku, opomenutí dočasné ekonomické migrace se jeví dosti problematickým. Dočasnou a trvalou ekonomickou imigraci nelze v případě Kanady striktně oddělit. V rámci tzv. Temporary Foreign Workers Program (TFWP) i tzv. Canadian Experience

Class existovaly i v období, jímž se autorka zabývá (2008-2014) programy, skrze něž mohli původně dočasní migranti (řemeslníci, studenti) zažádat o trvalý pobyt. Podobně sporné je v úvodu avizované vynechání role, kterou v imigrační politice Kanady sehrávají provincie a regiony. Jedním ze specifik kanadské imigrační politiky je přitom právě její decentralizovanost: podle kanadské ústavy se imigrační politika nachází ve společné jurisdikci federální vlády a vlád provinčních, pouze s tím, že role federální vlády je nadřazená. Některé z provincií (Manitoba) získávaly v uplynulých letech výraznou většinu "svých" ekonomických imigrantů skrze vlastní nominační programy (tzv. PNP). Québec dokonce provozuje imigrační politiku nezávisle na federální vládě. V kontextu ostatních kvalit, kterými se předkládaná práce vyznačuje (zvolené téma, věcné i formální zpracování, naplnění cíle), je sice výše uvedený problém spíše druhotný, přesto by měl být součástí obhajoby.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):
Autorka by při obhajobě měla vysvětlit, proč ve své práci vynechala: 1. téma dočasné ekonomické imigrace a 2. roli provincií/teritorií při realizaci imigrační politiky. Argumentace omezeným rozsahem práce (viz s. 3) není v těchto případech dostačující.

V závěru své práce (s. 36) autorka staví nový imigrační systém Kanady (od r. 2015), zaměřený na saturování aktuálních potřeb ekonomiky, do kontrastu s dosavadním systémem, zaměřeným na budování národa. Tato teze by si zasloužila bližší vysvětlení. Jsou oba cíle vzájemně nekompatibilní? Není v případě Kanady ekonomické začlenění imigrantů jen prvním krokem k jejich začlenění společenskému, a tudíž, v dlouhodobé perspektivě, k posílení či "budování" národa?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Předkládanou práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji příklon k hodnocení **výborně** nebo **velmi dobře**, v závislosti na tom, zda se autorce podaří přesvědčivě zodpovědět výše formulované otázky.

Datum: 4. 6. 2017

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.